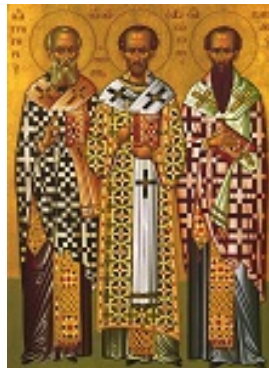

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Άγιοι Τρεις Ιεράρχες

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/3569/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 5/12/2011 8:21:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 27/06/2026 20:20:28

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 30 Ιανουαρίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 5/12/2011 8:21:00 μμ

Βιογραφία

Ὅμοῦ δίκαιον τρεῖς σέβειν Ἐωσφόρους,
Φῶς τρισσολαμπές πηγάσαντες ἐν βίῳ.
Κοινὸν τὸν ὕμνον προσφέρειν πάντας θέμις,
Τοῖς ἐκχέασι πᾶσι κοινήν τὴν χάριν.
Ἔαρ χελιδῶν οὐ καθίστησι μία·
Αἱ τρεῖς ἀηδόνες δὲ τῶν ψυχῶν ἔαρ.
Τὴν μὲν νοητὴν ἢ Τριάς λάμπει κτίσιν,
Τριάς γε μὴν αὕτη δὲ τὴν ὀρωμένην.
Ἀπώλεσαν μὲν οἱ πάλοι Θεοῦ σέβας,
Ἐξ Ἥλιου τε καὶ Σελήνης ἀφρόνως·
Κάλλος γὰρ αὐτῶν θαυμάσαντες καὶ τάχος,
Ὅσπερ θεοῖς προσῆγον οὐκ ὀρθῶς σέβας.
Ἐκ τῶν τριῶν τούτων δὲ φωστήρων πάλιν,
Ἡμεῖς ἀνηνέχθημεν εἰς Θεοῦ σέβας,
Κάλλει βίου γάρ, τῇ τε πειθοῖ τῶν λόγων,
Πείθουσι πάντας τὸν μόνον Κτίστην σέβειν.
Κτίσιν συνιστᾷ τὴν δὲ τὴν ὀρωμένην,
Τὸ Πῦρ, Ἄηρ, ὕδωρ τε, καὶ Γῆς ἢ φύσις.
Οἱ δ' αὖ συνιστῶντές τε κόσμον τὸν μέγαν,
Τὴν πρὸς Θεόν τε Πίστιν, ὡς ἄλλην κτίσιν
Στοιχειακῆς φέρουσι Τριάδος τύπον.
Μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐδενὸς τῶν γηϊνῶν,
Καὶ γηϊνὸν νοῦν ἔσχον οὐδὲν ἐν λόγοις.
Ὁ Γρηγόριος γὰρ πῦρ πνέει νοῦς τὸν λόγον,
Πρὸς ὕψος αὖ πείθοντα πάντα ἐκτρέχειν.
Τοῖς λιποθυμήσασι δ' ἐκ παθῶν πάλιν,
Ἀναπνοή τις οἱ Βασιλείου λόγοι.
Μιμούμενος δὲ τὴν ῥοὴν τῶν ὑδάτων,
Ὁ καρδίαν τε καὶ στόμα χρυσοῦς μόνος,
Τοὺς ἐκτακέντας ἐκ παθῶν ἀναψύχει.
Οὔτω πρὸς ὕψος τὴν βροτῶν πᾶσαν φύσιν,
Ἐκ τῆς χθονὸς φέρουσι τοῖς τούτων λόγοις.

Λάμπεν ἐνὶ τριακοστῇ χρυσοτρισήλιος αἴγλη.

Ἡ αἰτία γιὰ τὴν εἰσαγωγή τῆς εορτῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν στὴν Ἐκκλησία εἶναι τὸ ἐξῆς γεγονός:

Κατά τους χρόνους της βασιλείας του Αλεξίου του Κομνηνού (1081 - 1118 μ.Χ.), ο οποίος διαδέχθηκε στη βασιλική εξουσία τον Νικηφόρο Γ' τον Βοτενειάτη (1078 - 1081 μ.Χ.), έγινε στην Κωνσταντινούπολη φιλονικία ανάμεσα σε λόγιους και ενάρκτους άνδρες. Άλλοι θεωρούσαν ανώτερο τον Μέγα Βασίλειο (βλέπε 1 Ιανουαρίου), χαρακτηρίζοντάς τον μεγαλοφυΐα και υπέροχη φυσιογνωμία. Άλλοι τοποθετούσαν ψηλά τον ιερό Χρυσόστομο (βλέπε 13 Νοεμβρίου) και τον θεωρούσαν ανώτερο από τον Μέγα Βασίλειο και τον Γρηγόριο και, τέλος, άλλοι, προσκείμενοι στον Γρηγόριο τον Θεολόγο (βλέπε 25 Ιανουαρίου), θεωρούσαν αυτόν ανώτερο από τους δύο άλλους, δηλαδή από τον Βασίλειο και τον Χρυσόστομο. Η φιλονικία αυτή είχε σαν αποτέλεσμα να διαιρεθούν τα πλήθη των Χριστιανών και άλλοι ονομάζονταν «Ιωαννίτες», άλλοι «Βασιλείτες» και άλλοι «Γρηγορίτες».

Στην έριδα αυτή έθεσε τέλος ο Μητροπολίτης Ευχαΐτων, Ιωάννης ο Μαυρόπους. Αυτός, κατά την διήγηση του Συναξαριστή, είδε σε οπτασία τους μέγιστους αυτούς Ιεράρχες, πρώτα καθένα χωριστά και στη συνέχεια και τους τρεις μαζί. Αυτοί του είπαν: «Εμείς, όπως βλέπεις, είμαστε ένα κοντά στον Θεό και τίποτε δεν υπάρχει που να μας χωρίζει ή να μας κάνει να αντιδικούμε. Όμως, κάτω από τις ιδιαίτερες χρονικές συγκυρίες και περιστάσεις που βρέθηκε ο καθένας μας, κινούμενοι και καθοδηγούμενοι από το Άγιο Πνεύμα, γράψαμε σε συγγράμματα και με τον τρόπο του ο καθένας, διδασκαλίες που βοηθούν τους ανθρώπους να βρουν τον δρόμο της σωτηρίας. Επίσης, τις βαθύτερες θείες αλήθειες, στις οποίες μπορέσαμε να διεισδύσουμε με το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος, τις συμπεριλάβαμε σε συγγράμματα που εκδώσαμε. Και ανάμεσά μας δεν υπάρχει ούτε πρώτος, ούτε δεύτερος, αλλά, αν πεις τον ένα, συμπορεύονται δίπλα του και οι δύο άλλοι. Σήκω, λοιπόν, και δώσε εντολή στους φιλονικούντες να σταματήσουν τις έριδες και να πάψουν να χωρίζονται για εμάς. Γιατί εμείς, και στην επίγεια ζωή που είμασταν και στην ουράνια που μεταβήκαμε, φροντίζαμε και φροντίζουμε να ειρηνεύουμε και να οδηγούμε σε ομόνοια τον κόσμο. Και όρισε μία ημέρα να εορτάζεται από κοινού η μνήμη μας και καθώς είναι χρέος σου, να ενεργήσεις να εισαχθεί η εορτή στην Εκκλησία και να συνταχθεί η ιερή ακολουθία. Ακόμη ένα χρέος σου, να παραδόσεις στις μελλοντικές γενιές ότι εμείς είμαστε ένα για τον Θεό. Βεβαίως και εμείς θα συμπράξουμε για τη σωτηρία εκείνων που θα εορτάζουν τη μνήμη μας, γιατί έχουμε και εμείς παρρησία ενώπιον του Θεού».

Έτσι ο Επίσκοπος Ευχαΐτων Ιωάννης ανέλαβε τη συμφιλίωση των διαμαχόμενων μερίδων, συνέστησε την εορτή της 30ης Ιανουαρίου και συνέγραψε και κοινή Ακολουθία, αντάξια των τριών Μεγάλων Πατέρων.

Η εορτή αυτής της Συνάξεως του Μεγάλου Βασιλείου, του Γρηγορίου του Θεολόγου και του Ιωάννου του Χρυσόστομου, αποτελεί το ορατό σύμβολο της ισότητας και της ενότητας των Μεγάλων Διδασκάλων, οι οποίοι δίδαξαν με τον άγιο βίο τους το Ευαγγέλιο του Χριστού. Είναι εκείνοι, οι οποίοι εξ' αιτίας της ταπεινώσεώς τους μπροστά στην αλήθεια, έχουν λάβει το χάρισμα να εκφράζουν την καθολική συνείδηση της Εκκλησίας και ότι διδάσκουν δεν είναι απλώς δική τους σκέψη ή προσωπική τους πεποίθηση, αλλά είναι επιπλέον η ίδια η μαρτυρία της Εκκλησίας, γιατί μιλούν από το βάθος της καθολικής της πληρότητας.

Περί τις αρχές του 14ου αιώνα μ.Χ. ανεγέρθη ναός των Τριών Ιεραρχών κοντά στην Αγία Σοφία Κωνσταντινούπολης, δίπλα σχεδόν στη μονή της Παναχράντου.

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτίκιον

Ἦχος α΄.

Τούς τρεῖς μεγίστους φωστῆρας τῆς Τρισηλίου θεότητος, τούς τήν οἰκουμένην ἀκτῖσι δογμάτων θείων πυρσεύσαντας, τούς μελιρρύτους ποταμούς τῆς σοφίας, τούς τήν κτίσιν πᾶσαν θεογνωσίας νάμασι καταρδεύσαντας, Βασίλειον τόν μέγαν, καί τόν Θεολόγον Γρηγόριον, σὺν τῷ κλεινῷ Ἰωάννῃ, τῷ τήν γλῶτταν χρυσορρήμονι, πάντες οἱ τῶν λόγων αὐτῶν ἔρασταί, συνελθόντες ὕμνοις τιμήσωμεν· αὐτοί γάρ τῇ Τριάδι, ὑπέρ ὑμῶν ἀεὶ πρεσβεύουσιν.

Κοντάκιον

Ἦχος β΄. Τούς ἀσφαλεῖς.

Τούς Ἱερούς καί Θεοφθόγγους Κήρυκας, τήν κορυφήν τῶν Διδασκάλων Κύριε, προσελάβου εἰς ἀπόλαυσιν τῶν ἀγαθῶν σου καί ἀνάπαυσιν· τούς πόνους γάρ ἐκείνων καί τόν κάματον, ἐδέξω ὑπέρ πᾶσαν ὀλοκάρπωσιν, ὁ μόνος δοξάζων τούς Ἁγίους σου.

Μεγαλυνάριον

Ρήτορες σοφίας θεοειδεῖς, στῦλοι Ἐκκλησίας, οὐρανίων μυσταγωγοί, Βασίλειε πάτερ, Γρηγόριε θεόφρον, καί θεῖε Ἰωάννη, κόσμῳ ἐδείχθητε.

Ὁ Οἶκος

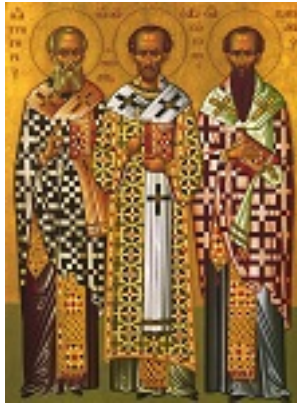
Τίς ἱκανὸς τὰ χεῖλη διαῖραι, καί κινήσαι τήν γλῶσσαν πρὸς τοὺς πνέοντας πῦρ, δυνάμει Λόγου καί Πνεύματος; ὅμως τοσοῦτον εἶπεῖν θαρρήσω, ὅτι πᾶσαν παρῆλθον τήν ἀνθρωπίνην φύσιν οἱ τρεῖς, τοῖς πολλοῖς καί μεγάλοις χαρίσμασι, καί ἐν πράξει καί θεωρίᾳ, τούς κατ' ἄμφω λαμπροὺς ὑπεράραντες· διὸ μεγίστων δωρεῶν τούτους ἠξίωσας, ὡς πιστοὺς σου θεράποντας, ὁ μόνος δοξάζων τούς Ἁγίους σου.

Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ΄. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Τούς μεγάλους φωστῆρας τοὺς φεραυγεῖς, Ἐκκλησίας τοὺς πύργους τοὺς ἀρραγεῖς, συμφώνως αἰνέσωμεν, οἱ τῶν καλῶν ἀπολαύοντες, καί τῶν λόγων τούτων, ὁμοῦ καί τῆς χάριτος· τὸν σοφὸν Χρυσορρήμονα, καί τὸν μέγαν Βασίλειον, σὺν τῷ Γρηγορίῳ, τῷ λαμπρῷ θεολόγῳ· πρὸς οὓς καί βοήσωμεν, ἐκ καρδίας κραυγάζοντες· Ἱεράρχαι τρισμέγιστοι, πρεσβεύσατε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τὴν Ἁγίαν μνήμην ὑμῶν.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιοι Τρεις Ιεράρχες

Άγιοι Τρεις Ιεράρχες (Ι.Μ. Οσίου
Γρηγορίου - Άγιον Όρος)

Άγιοι Τρεις Ιεράρχες

Άγιοι Τρεις Ιεράρχες

Άγιοι Τρεις Ιεράρχες

Άγιοι Τρεις Ιεράρχες

Άγιοι Τρεις Ιεράρχες

Άγιοι Τρεις Ιεράρχες

Άγιοι Τρεις Ιεράρχες (Ο Βασίλειος
αριστερά, ο Χρυσόστομος δεξιά, στο
κέντρο ο Γρηγόριος)- Φανάρι,
Κωνσταντινούπολη

Αγίες Εμμελεία, Νόννα και
Ανθούσα, οι μητέρες των Τριών
Ιεραρχών

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικές συνδέσεις

- [Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος](#)
- [Άγιος Βασίλειος ο Μέγας](#)
- [Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινούπολης](#)
- [Ανάμνηση οπτασίας Σοφιανής](#)

Παραπομπές

- [Οικουμενικόν Πατριαρχείον](#)
- [Agio Oros \(Athos\)](#)
- [ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ](#)
- [ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ \(ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙΑ\)](#)